

ROK II, Nr 182 (346)

PIĄTEK
8 lipca 1949 roku

Wsch. sl. 4-20, zach. 20-58

WIELKOPOLSKI DZIENNIK LUDOWY

PIERWSZE PISMO CODZIENNE CHŁOPÓW

Śmiertelne szczątki Dymitrowa spoczęły w sali posiedzeń parlamentu bułgarskiego Pół miliona osób wzięło udział w manifestacji żałobnej w Sofii

SOFIA (PAP). W środę o godzinie 17 przybył do Sofii pociąg żałobny ze zwłokami Georgi Dymitrowa. Stolica Bułgarii pogrążona była w nastroju głębokiego smutku i powagi.

Na dworcu sofijskim zgromadzili się wszyscy członkowie rządu, korpusu dyplomatycznego z ambasadorem radzieckim Bodrowem i ambasadorem Polski Barczaczem na czele, generalicja bułgarska, attache wojskowi państw obcych, członkowie KC Bułgarskiej Partii Komunistycznej, członkowie Rady Naczelnej Frontu Ojczyźnianego, posłowie do Wielkiego Zgromadzenia Narodowego,

przedstawiciele Związku Młodzieży Bułgarskiej, Bułgarskiej Ligi Kobiet i wielu innych organizacji. Obecny był również oddział honorowy wojska.

Na kilka minut przed godziną 17 syreny fabryczne dały długie sygnały. Gdy pociąg zajeżdżał na dworzec, orkiestra odegrała marsza żałobnego. Pociąg ciągnięty był przez dwie lokomotywy — na pierwszej z nich widniał wielki

portret Dymitrowa obramowany krepą.

Punktualnie o godz. 17 wagon ze zwłokami Dymitrowa zatrzymał się przed głównym wejściem dworca. Członkowie Biura Politycznego KC Bułgarskiej Partii Komunistycznej: Czerwenkow, Czanow, Jugow, Terpieszew i Damjanow oraz delegaci radzieccy: marszałek Woroszyłow i generał Kowpak wynieśli trumnę Georgi Dymitrowa z wagonu i przenieśli ją na lawetę armatnią.

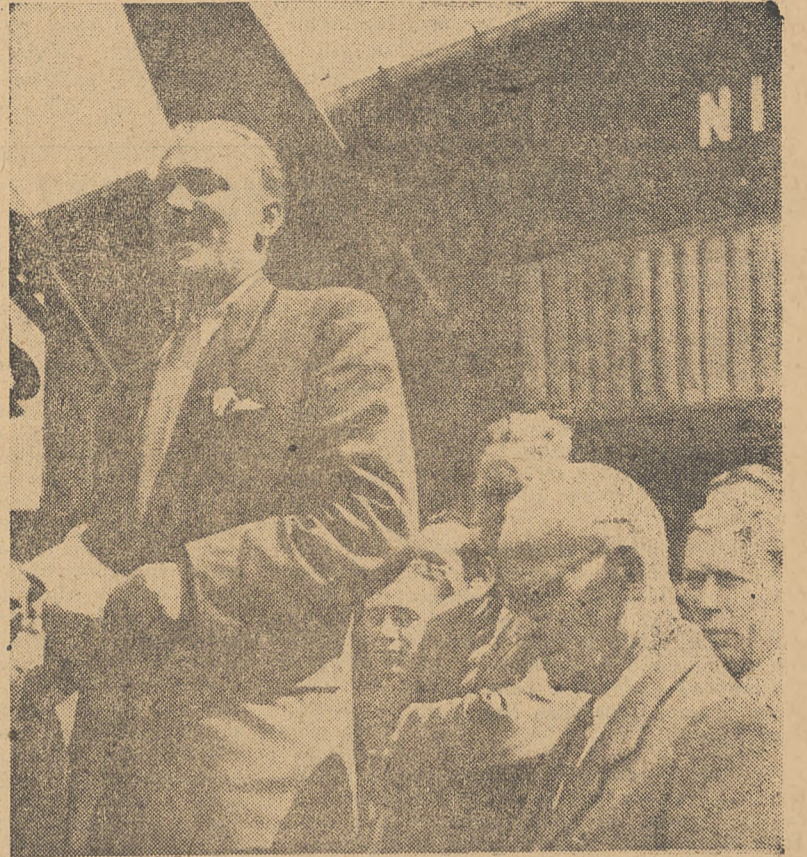
Za lawetą postępowali najbliżsi członkowie rodziny, a mianowicie żona zmarłego Róza, jego syn Bojko i brat Kiryło, za rodziną zaś w pierwszym szeregu kroczyli Poptomow, Nejczew, Czarnokolew, Jugow, Damjanow, Czankow, Terpieszew, Woroszyłow, Czerwonkow i Anna Pauker.

Na czele orszaku pogrzebowego niesiono flagi wszystkich państw demokratycznych, a przede wszystkim sztandary Związku Radzieckiego, Bułgarii i Polski.

Około godziny 18.30 kondukt pogrzebowy zbliżył się do gmachu Wielkiego Zgromadzenia Narodowego. W tej chwili w powietrzu ukazały się samoloty lotnictwa bułgarskiego, żegnając swego wodza.

Członkowie Biura Politycznego i delegaci radzieccy z marszałkiem Woroszyłowem na czele oraz Anna Pauker — przenieśli trumnę Georgi Dymitrowa do sali posiedzeń Zgromadzenia Narodowego. Zwiłki Georgi Dymitrowa spoczęły tam o godz. 18 min. 40.

Ogółem w manifestacji żałobnej wzięło udział około pół miliona osób, w tej liczbie ponad 100 tys. mieszkańców prowincji przybyłych do Sofii z całego kraju.

Na powitanie chłopów polskich, wracających z Ukrainy, licznie stawili się ludowej stolicy na czele z prezesem SL min. Wincentym Baranowskim i sekretarzem NKW SL — posłem Józefem Ozgą-Michalskim. Zdjęcie przedstawia moment powitania delegacji przez sekretarza Ozgę-Michalskiego, który wygłosił przemówienie w imieniu SL i PSL

Ujrzeli na własne oczy...

Na Ukrainie Radzieckiej bawili już trzy wycieczki, grupujące przedstawicieli chłopów polskich. Właśnie teraz — powróciła do kraju trzecia, najgromadniejsza, bo licząca 395 osób.

Wyrazić należy gorącą wdzięczność rządowi Ukrainie SRR za jego inicjatywę zaproszenia chłopów polskich w celu zaznajomienia ich ze wszystkimi elementami radzieckiej gospodarki rolnej. Chłopi polscy odnieśli bowiem z pobytu na Ukrainie ogromne korzyści, które niewątpliwie w przyszłej praktyce wsi polskiej znajdą należyte zastosowanie.

Przede wszystkim przekonali się naocznie o fałszach i zakłamaniu propagandy reakcyjnej, która przez ostatnie parę dekad do lat przedstawiała stosunki, panujące rzekomo w kolchozach, w najgorszym świetle. Że ten posiew wrogiej interesom chłopskim propagandy musiał dać pewne plony, tego dowodem jest istnienie najdziwniejszych wersji na temat kolchozów. Jeden z uczestników ostatniej wycieczki, ob. Antoni Chlebuś z Rzeszowskiego mówi, że jego sąsiedzi w Mirocinie mierzyli dotychczas, że kolchoźnicy noszą przy boku menażki i jedzą z wspólnego kotła. Ob. Chlebuś naocznie przekonał się o bezmyślności takich plotek: „Głową rękę — mówi po powrocie, — że każdy kolchoźnik ma swój dom i żyje po ludzku. Po pracy idzie do świetlicy, czyta gazety i książki, korzysta ze wszystkich rozrywek kulturalnych“.

Socjalistyczna gospodarka rolna jest najbardziej postępową, najbardziej przodującą w świecie. Chłopi polscy uzyskali więc świetną sposobność zaznajomienia się z nowoczesnymi prądami w gospodarce rolnej, zaznajomienia się z całym arsenałem środków, jakimi dysponuje skolektywizowane rolnictwo radzieckie. Nic przeto dziwnego, że w wypowiedziach powracających brzmi nieklamana nuta podziwu i zachwytu. Rzecz oczywista, że goście mieli różne zainteresowania i każdy z nich znalazł coś dla siebie, co go szczególnie urzekło i zajęło.

Tak oto ob. Maria Wójcik (z pow. Rawa Mazowiecka) jest pełna podziwu dla organizacji pracy w kolchozach; ob. Świerakowskiemu z poznańskiego zaimponowały wyniki pracy stacji selekcji nasion; ob. Sliż z woj. gdańskiego szczegółowo zapoznał się ze sposobami plantacji buraków cukrowych; ob. Waleria Zientar z Kieleckiego opowiada o przejęciem o całkowitym równouprawnieniu kobiet; ob. Zofia Piątkowska zachwyca się żłobkami dla dzieci i urządzeniami gospodarskimi; ob. Jadwiga Danielak zwróciła szczególną uwagę na pracę komsomółu wiejskiego itd.

Dla wszystkich członków wycieczek polskich do ZSRR jedno jest jasne: Wysoki poziom gospodarczy i kulturalny zawdzięcza wieś radziecka ustrojowi socjalistycznemu kraju, który wyzwolił masy chłopskie od elementów kapitalistycznych oraz zawdzięcza zespołowym formom gospodarowania, które umożliwiły stosowanie najbardziej racjonalnych i nowoczesnych metod w rolnictwie.

Wydaje się, że wyrazić uczuć i poglądów wszystkich uczestników wycieczek chłopskich do ZSRR stała się ob. Maria Iskra z Dankowic, woj. krakowskiego, której po powrocie do kraju wyrwało się jedno tylko westchnienie:

„Kiedy i u nas tak będzie?...“.

J. W.

Zamknięcie postępowania dowodowego w procesie Adama Doboszyńskiego

W 11-tym dniu procesu Adama Doboszyńskiego Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie postanowił dołączyć do akt sprawy pismo Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Krakowie, stwierdzające, iż inż. Jan Szurak, który — jak wiadomo — pozostał w zażyłych stosunkach z Doboszyńskim, przebywał podczas okupacji w Siedlcach, skąd zbiegł wraz z uciekającą armią niemiecką. W kartoce Urzędu Szurak figuruje, jako agent gestapo. Innym przyjętym przez Sąd dowodem jest zeznanie Doboszyń-

skiego, złożone w sprawie Franciszka Krajewskiego w lutym ub. roku. Zeznając wtedy jako świadek w sprawie Krajewskiego, Doboszyński oświadczył, że został zwerbowany do pracy w wywiadzie niemieckim przez Aleksandrę Tyshkiewiczową w roku 1933 i że pracując na terenie Polski dla wywiadu niemieckiego, podporządkowany był inż. Szurakowi.

Przewodniczący Rejonowego Sądu Wojskowego odroczył następnie sprawę do godz. 9-ej rano dnia 7 lipca, kiedy zabiorą głos rzecznicy stron.

W odpowiedzi na politykę sabotażu handlowego Rząd Polski wstrzymuje

dostawę towarów do Jugosławii

W dniu 6 lipca br. Sekretarz Generalny MSZ ambasador Stefan Wierbłowski przyjął ambasadora FLR Jugosławii w Warszawie p. Prihicevica, któremu zakomunikował, co następuje:

„Rząd RP stwierdza, iż w przeciwieństwie do strony polskiej Jugosławia od dłuższego czasu systematycznie nie wykonuje dostaw podstawowych towarów, przewidzianych w umowach handlowych polsko-jugosłowiańskich.

Mimo podpisania odpowiednich kontraktów, dotychczas nie została rozpoczęta dostawa miedzi i z przewidzianych umową 500 ton nie dostarczono dotąd nic. Dostawy koncentratów ołowiu, które Jugosławia zobowiązała się wykonać jeszcze w roku ubiegłym, w 65 proc. nie zostały zrealizowane. Podobnie wykonywane są w stopniu minimalnym dostawy koncentratów cynku i innych ważnych dla gospodarki polskiej surowców.

Realizując konsekwentnie politykę sabotażu umów handlowych z Polską, Jugosławia wstrzymała ostatnio wysyłkę przeznaczonych dla Polski i już załadowanych specjalnych gatunków drzewa.

Dalszym wyrazem tej polityki jest fakt, że Jugosławia ogranicza

swoje dostawy do Polski wyłączając do towarów drugorzędnych, nie mających istotnego znaczenia dla gospodarki polskiej, jak wino, winogrona, suszone figi, suszone śliwki, gąbki morskie i tytoń.

Wobec tego, że mimo wielokrotnych nalegań i ostrzeżeń ze strony polskiej ten stan rzeczy nie uległ zmianie, Rząd Polski mając na uwadze interesy gospodarki narodowej, postanowił wstrzymać dalsze dostawy towarów do Jugosławii“.

Zakończenie obrad I Zjazdu Demokratycznej Partii Chłopskiej Niemiec

BERLIN (PAP). — Zakończył się tu I zjazd demokratycznej partii chłopskiej Niemiec. Zjazd uchwalił program partii, który stwierdza, że najważniejszym za-

daniem partii jest walka o zrealizowanie demokratycznej jedności Niemiec. Przewodniczącym partii wybrany został ponownie Ernst Goldenbaum.

Polska klasa robotnicza czerpi pamięć Georgi Dymitrowa

Zgon wielkiego wodza międzynarodowego ruchu robotniczego, niezłomnego bojownika o postęp i socjalizm, zdecydowanego wroga faszyzmu — Georgi Dymitrowa, pogrążył w głębi smutku polską klasę robotniczą i masy pracujące naszego kraju. Na licznych zebraniach i masówkach, robotnicy Śląska i Wybrzeża, górnicy i hutnicy, wszyscy ludzie pracy, wyrażają smutek i ból spowodowany śmiercią wodza narodu bułgarskiego Georgi Dymitrowa. Smutek po stracie Georgi Dymitrowa łączy się z niezłomną wolą ludzi pracy kontynuowania tych zamierzeń, o które walczył i którym poświęcił swe życie Georgi Dymitrow.

W dziesiątkach zakładów przemysłowych Śląska odbyły się liczne zebrania żołów robotniczych, poświęcone pamięci wielkiego działacza rewolucyjnego. W skupieniu i ciszy wysłuchali górnicy kopalni „Wirek”, przemówienia sekretarza podstawowej organizacji PZPR ob. Wilka o

życiu i czynach Georgi Dymitrowa. Chwilą milczenia uczczono pamięć wielkiego wodza narodu bułgarskiego, nieugiętego bojownika o wolność i postęp. W uchwalonej rezolucji żołów kopalni „Wirek”, wstrząśnięta wieścią o zgonie Georgi Dymitrowa, przesyła narodowi bułgarskiemu wyrazy najszczerzejszego współczucia. „Zgon wielkiego bojownika bratniego narodu bułgarskiego” — czytamy m. in. w rezolucji — „jednego z najwspanialszych przywódców klasy robotniczej, nieugiętego szermierza w walce z faszyzmem, okrywa żałobą nasze serca. Życie wielkiego ucznia Józefa Stalina, jego nieustanna walka z imperializmem o sprawę ludu pracującego służyć nam będzie jako wzór niezłomnego hartu i oddania sprawie socjalizmu. Na zawsze pozostanie w naszej pamięci bohaterska postać wielkiego rewolucjonisty na procesie lipskim, jego niezwykle zasługi przy mobilizacji mas ludowych do walki przeciw faszyzmowi”.

Nasz przemysł artystyczny zdobywa rynki światowe

Polski przemysł artystyczny wraz z rzemiosłem i rękodziełem, dzięki właściwej polityce Biura Nadzoru Przemysłu Artystycznego przy Ministerstwie Przemysłu Lekkiego oraz umiejętnej propagandzie w formie wystaw zagranicznych targów i kiermaszów wywalczyło sobie na rynku międzynarodowym jedną z czołowych pozycji.

W okresie 1948/49 ekspozycje wzorcowe BNEP wystawiane były: na Biennale w Wenecji, na wystawie sztuki UNESCO w Paryżu, na wystawie polskiej sztuki ludowej i przemysłu artystycznego w Moskwie i Kijowie oraz na podobnych pokazach w Waszyngtonie, Ułica (stan New York) oraz Brukseli.

Ponadto ekspozycje te znalazły się także na licznych targach o charakterze handlowym, jak Międzynarodowe Targi w Brukseli, Amsterdamie, U-

trechcie, Sztokholmie, Pradze, Zagrzebiu, Bari i in.

Ze względu na dobór ekspozycji, wystawy Polskiej Sztuki Ludowej i Przemysłu Artystycznego w Moskwie, Stambule Zjednoczonych Am. Półn., w Paryżu i Brukseli były pewnego rodzaju eksperymentem. Zestawiono na nich bowiem wytwory sztuki samorodnej i twórczości zawodowych artystów — plastyków. Zestawienie to posiada jednak swoją specjalną wymowę. Organizatorom wystaw chodziło o wykazanie łączności między naszym przemysłem artystycznym a sztuką ludową. W ten sposób sztuka ludowa, odżywając w nowych kształtach twórczości artystów, posiada możliwość dalszej ewolucji. Wystawy zagraniczne potwierdziły celowość walki BNEP z pseudoludowością i jego troskliwą czujność i rzetelny szacunek dla skarbu prawdziwej sztuki ludowej.

Członkowie bandy „Emira” uwięzieni przez władze bezpieczeństwa

W dniu 2 lipca br. w Krakowie został napadnięty na ul. Szpitalnej dwaj woźni Banku Spółek Zarobkowych, posiadający przy sobie zainkasowaną w Narodowym Banku Polskim kwotę 3 mil. zł. Napadu dokonali uzbrojeni w broń palną osobnicy, którzy po oddaniu strzałów wyrwali woźnym teczkę z pieniędzmi i zbiegli.

Zarządzony natychmiast przez władze bezpieczeństwa pościg doprowadził do otoczenia bandytów w domu nr 9 przy ul. św. Łazarza. Po ostrej wymianie strzałów bandyci zostali uwięzieni.

Sprawcami napadu są: Gurgacz Władysław, pseudonim „Sem” vel „Ojciec” — ksiądz z zakonu OO. Jezuitów w Nowym Sączu, przy którym znaleziono pistolet, zapasowe magazynki amunicji oraz przybory kościelne, jak stula, oleje święte, brewiarz i psalterz; Balicki Stefan, pseudonim „Bylina”, zam. Poręba Mała, pow. Nowy Sącz, lat 27; Szajna Stanisław, pseudonim „Orzeł”, zam. Bykowiec, pow. Sanok, lat 25; Leżawa, pow. Nowy Sącz, lat 25 oraz Nowakowski Leon, pseudonim „Góral”, lat 21.

Wstępne śledztwo ustaliło, iż grupa bandycka, która dokonała napadu rabunkowego na woźnych Banku, przyby-

ła pod dowództwem ks. Gurgacza Władysława, pseudonim „Sem”, z terenu pow. brzezińskiego i stanowi część większej bandy, działającej na terenie powiatów: Nowy Sącz, Brzeziny i sąsiednie pod dowództwem Piotra Józefa, pseud. „Emir”. Banda „Emira” ma na sumieniu cały szereg morderstw i napadów rabunkowych.

W chwili obecnej władze bezpieczeństwa prowadzą pościg za resztą bandy, wykryły już jedną z jej kryjówek, w której znaleziono cztery automaty, granaty ręczne, plecak z amunicją oraz archiwum bandy.

Dalsze śledztwo i pościg trwa.

KULTURA I SZTUKA

W związku ze zbliżającym się nowym rokiem szkolnym duże usługi odda niewątpliwie młodzieży, pragnącej kształcić się zawodowo, wydana przez „Naszą Księgarnię” książka Pawła Supranowicza „O wyborze zawodu” (Informator o szkołach zawodowych).

Zespół Teatru Miejskiego w Bydgoszczy pod dyr. Aleksandra Gąssowskiego rozpoczął przedstawienia objazdowe po wsi pomorskiej, urządzać na wolnym powietrzu przedstawienia radzieckiej komedii Uspieńskiego „Przyjaciele”. Przedstawienia takie odbyły się we wsiach: Połędno w pow. świeckim, Chwaliszewo w pow. Mogileńskim i Witostaw w pow. wyrzyskim.

W wielkiej hali wagonowej warsztatów PKP w Bydgoszczy wobec 2.500 widzów zespół Teatru Bydgoskiego wystawił komedię autora radzieckiego Piotrowa pt. „Wyspa pokoju”.

List otwarty Henry Wallace do członków senatu USA

WASZYNGTON (PAP). W przeddzień rozpoczęcia przez Senat USA debaty nad paktem atlantyckim, Henry Wallace wystosował do wszystkich członków Senatu list otwarty, w którym stwierdza, że w wyniku paktu atlantyckiego nastąpi dalszy wzrost bezrobocia w USA i pogłębienie się recesji gospodarczej.

Wallace zażądał ponownego zbadania kierunku amerykańskiej polityki zagranicznej i stwierdził, że jeśli „do barier ekonomicznych dojdą jeszcze bariery wojskowe i polityczne” — to trudności gospodarcze Stanów Zjednoczonych będą się dalej zwiększały i w ciągu najbliższego półrocza liczba bezrobotnych powiększy się o dalszy milion lub więcej osób.

Wallace wskazał, że ożywienie współpracy gospodarczej między Wschodem i Zachodem jest jedyną drogą wyprowadzenia Ameryki z impasu gospodarczego i drogi tej nie należy zamykać przez ratyfikację paktu atlantyckiego.

Kończąc swój list otwarty, wskazał Wallace na osiągnięcia konferencji paryskiej, jako na dowód, że istnieje pełna możliwość porozumienia między Związkiem Radzieckim i państwami zachodnimi.

KOLEJNA IX SESJA Rady Ekonomicznej i Społecznej ONZ

GENEWA (PAP). — 5 bm. nastąpiło otwarcie IX sesji Rady Ekonomicznej i Społecznej ONZ.

Sesji przewodniczył delegat Nowej Zelandii Thorn, zastępcą przewodniczącego jest delegat Białoruskiej SRR Skorobogatyj.

W sesji uczestniczą delegacje 18 państw, nadto obserwatorzy szere-

gu krajów i przedstawiciele organizacji międzynarodowych.

Na czele delegacji radzieckiej stoi Arutunian, polskiej — dr Suchy, brytyjskiej — Mac Neil, delegacji Stanów Zjednoczonych — Thorp, francuskiej — Mandes.

Porządek dnia obejmował ponad 50 zagadnień.

Monarcho-faszyści greccy użyli terytorium Jugosławii do ataku na armię demokratyczną

PARYŻ (PAP). — W audycji popołudniowej z dnia 6 bm. radio Elefteri Ellada podało następujący komunikat naczelnego dowództwa armii demokratycznej:

„Dnia 5 lipca monarcho-faszyści kontynuowali swe ataki na górę Kaimakselan, używając nieustannie terytorium jugosłowiańskiego. Nieprzyjaciół atakował mianowicie nasze wojska z miejscowości jugosłowiańskich Dobrovitsi i Topolovasi (wyzyna 2.524) po odparciu jego ataków z terytorium greckiego. Bitwa w rejonie Kaimakselan trwa”.

Agencja Elefteri Ellada podaje na ten temat uzupełniające informacje z miarodajnych źródeł. Stwierdza ona, że gdy tylko monarcho-faszyści wszczęli natarcie na wojska demokratyczne w Kaimakselan odbyło się spotkanie greckich oficerów monarcho-faszystowskich w obecności oficerów amerykańskich i angielskich. Na czele oficerów monarcho-faszystowskich, którzy

wzięli udział w tym spotkaniu stał dowódca 516 batalionu Petropoulos. Przedstawiał on oficerom jugosłowiańskim dokument zaopatrzonej w inicjały G.E.E.D., po czym oficerowie jugosłowiańscy natychmiast zajęli „bardzo przyjazne stanowisko”. Po tym spotkaniu monarcho-faszyści wykorzystali terytorium jugosłowiańskie dla wznowienia swych ataków ze względu na to, że poprzednie ataki z terytorium greckiego zostały odparte przez armię demokratyczną.

Zima za pasem — trzeba rąk do pracy

(el) Liczne gospodarstwa wiejskie, szczególnie PGR t. j. państwowe gospodarstwa rolne a również spółdzielnie rolne, będą potrzebowały w okresie zimowym sporo rąk do pracy.

„Służba Polsce” — organizacja powołana w celu włączenia młodzieży do dzieła odbudowy kraju — może w wielu wypadkach przyjść rolnictwu pod tym względem z pomocą. Należy tylko rozwiązać zagadnienie dojazdu brygad młodzieżowych do miejsca pracy, gdyż „Służba Polsce” nie rozporządza własnymi środkami transportowymi w takim zakresie, jak to jest w tym celu potrzebne.

RADIO-TELEFON TELEGRAF

Liczący około miliona członków związek zawodowy pracowników stalowni amerykańskich zapowiedział strajk na 16 lipca, o ile do tego czasu nie zostanie podpisana nowa umowa zbiorowa z koncernem stalowym United States Steel Corporation. Jak wiadomo, związek zawodowy domaga się, żeby koncern ponosił świadczenia emerytalne robotników. Dotychczas producenci stali odrzucali wszelkie żądania emerytalne związku zawodowego.

W Rzymie zakończyła się po 3-tygodniowych obradach, sesja Międzynarodowej Organizacji Zdrowia. Delegacja polska składała się z dr. Domańskiego, E. Markowskiego — pierwsze go sekretarza ambasady w Rzymie i dr. Babeckiego.

4 bm. odbyła się w Londynie wielka demonstracja ludności robotniczej przeciwko trwającemu w Nowym Jorku procesowi przywódców amerykańskiej partii komunistycznej.

Agencja Nowych Chin donosi, że w wyzwolonych prowincjach Suiyuan i Kiangsi powstały rządy prowincjonalne.

Kronika polityczna

Prezes Rady Ministrów Józef Cyrankiewicz przyjął w dniu 6 bm. posła Holandii w Warszawie p. George Paul Luden z pierwszą wizytą. W tym samym dniu posła Holandii przyjął również wiceprezes Rady Ministrów Hilary Minc.

Pablo Neruda o tragedii ludu chilijskiego

Znakomity poeta i rewolucjonista chilijski Pablo Neruda, bawiący od kilkunastu dni w Polsce w rozmowie z przedstawicielem PAP naświetlił tragiczne położenie ludu chilijskiego, walczącego z imperializmem amerykańskim i z neofaszystowskim reżimem prezydenta — zdrajcy Gonzaleza Videla. „Pragnę zapoznać — powiedział Pablo Neruda — społeczeństwo polskie z ogromem cierpienia i ciężką walką robotników chilijskich o prawo do życia”.

Tragedią Republiki Chilijskiej, kraju hojnie obdarzonego przez naturę bogactwami mineralnymi, jest bezwzględna dyktatura kapitalu amerykańskiego, któremu podlega marnotrawny rząd prezydenta Videla. Człowiek ten, hojnie szafując obietnicami reform, został wybrany na prezydenta dzięki poparciu sier postępowych Chile. Zobowiązania przedwyborcze, mówiące o reformach społecznych i uniezależnieniu się od wpływów imperialistycznych, zostały po dojściu przez Videla do władzy haniebnie zdradzone.

Zamiast reformy rolnej, nacjonalizacji przemysłu i poprawy bytu mas pracujących, prezydent — zdrajca łamie zagwarantowane przez konstytucję prawo robotników do strajku. Jaskrawym tego przykładem był strajk górników z kopalni w Lota domagających się poprawy warunków bytu, warunków urągających najprymitywniejszym potrzebom ludzkim.

Strajk w Lota został krwawo stłus-

miony przez Videla, który przy pomocy instruktorów amerykańskich zmobilizował przeciwko strajkującym czołgi, samoloty i okręty wojenne. Zdaniem Videla, miał to być „epizod trzeciej wojny światowej”. Strajk ten posłużył jako pretekst do wywołania policyjnego terroru antyrobotniczego w całym kraju.

Represje ogarnęły cały naród. W obozach koncentracyjnych, położonych w miejscowościach o zabójczym klimacie znaleźli się obok robotników — intelektualistów, profesorowie i studenci. Wymyślonych tortur przy pomocy prądu elektrycznego, jakie stosowano na uwięzionych, nie powstydziłby się sam Himmler. W obozach takich zginęli czołowi przedstawiciele nauki i sztuki chilijskiej jak: prof. Izaias Fuentes, Felix Morales i inni.

„Dyktando imperialistów amerykańskich — mówi dalej Pablo Neruda — nie ogranicza się tylko do polityki wewnętrznej Chile. Polityka zagraniczna oparta jest na prowokacjach, skierowanych przeciwko Związkowi Radzieckiemu”.

O udział w strajku i popieranie elementów postępowych oskarżono m. in. Czechosłowację. „Oskarżenie” to posłużyło za pretekst do zerwania stosunków dyplomatycznych z tym krajem. W związku z tym odmówiono przyjęcia oferowanych przez Czechosłowację maszyn dla przemysłu naftowego i nowo odkryte złoża naftowe oddano do eksploatacji trustowi

amerykańskiemu Standard Oil.

Prowokacyjne zerwanie stosunków ze Związkiem Radzieckim zapoczątkowało nową falę terroru przeciwko elementom postępowym. Partia komunistyczna została wyjęta spod prawa. Z maniaczkiem inkwizytorów średniowiecznych palono publicznie dzieła literatury marksistowskiej. Zlikwidowano wszystkie pisma demokratyczne. Zarzut przynależności do partii komunistycznej, postawiony przez dwóch policjantów, wystarczył do skazania obywatela na 15 lat więzienia. W przeciwieństwie do komunistów, pełnym poparciem reżimu Videla cieszą się neofaszystowskie organizacje młodzieżowe. Ten renesans hitlerysty po drugiej stronie Atlantyku to jeszcze jedna broń w rękach obozu międzynarodowej reakcji, walczącej z każdym przejawem myśli postępowej.

Jednak ani tortury elektryczne, ani czołgi i samoloty nie złamały ducha ludu chilijskiego. Heroiczny ruch oporu ogarnia coraz szersze masy. 22 nielegalne pisma głoszą potrzebę nieustającej walki z rodzimą reakcją i wpływami imperialistów. „W walce tej — kończy swą wypowiedź Pablo Neruda — przykładem i nadzieją jest dla nas Związek Radziecki i osiągnięcia państw demokracji ludowej, kroczących do socjalizmu”.

Pragnę tą drogą raz jeszcze przekazać najserdeczniejsze pozdrowienia polskim masom pracującym od walczącego ludu chilijskiego

Z dziejów partyzantki chłopskiej w Kielecczyźnie

W dniu 2 kwietnia 1944 r. w chałupie wiejskiej we wsi Ociesęki powiatu kieleckiego odbywała się narada działaczy politycznych i partyzantów B. Ch. poświęcona tworzącym się chłopsko-robotniczemu Radom Narodowym oraz dalszej akcji bojowej Batalionów Chłopskich i Gwardii Ludowej.

Poza niżej podpisanym, jako delegatem Centrali „Wola Ludu” w naradzie brał udział plk. Ozga-Michałski oraz inni działacze i partyzanci z terenu Kielecczyzny.

Narada dobiegała końca — chłopci tamtejszego terenu składali swe podpisy pod deklaracją programową Krajowej Rady Narodowej przylączając się do otwartej walki z obozem wstecznicstwa, do walki o Polskę chłopsko-robotniczą. Deklarację podpisali: Jan Fortunacki, Jan Skowroński, Józef Dziewierz, Władysław Sławski i wielu innych miejscowych i okolicznych chłopów - działaczy politycznych i partyzantów B. Ch.

W pewnej chwili do izby wchodzi młody 20-letni Jan Kopacz, partyzant B. Ch. i poufnie oznajmia: Dziś w nocy miał miejsce zrzut broni i amunicji z Londynu dowieziony dla oddziałów AK na kilku samolotach. W kilka dni później silny oddział B. Ch. z komendantem ob. Tomczykiem pseud. „Aleksander” oraz plk. Ozgą-Michałskim przejmując zrzut uzbrajając 150 ludzi w broń maszynową i amunicję.

Wśród dowództwa AK, polecającego go przechować broń i nie czynić z niej żadnego użytku przeciwko Niemcom, zakłócał gniewem. Skrzyknięto do pomocy najbliższe oddziały NSZ i rozpoczyna się pościg celem odebrania broni — oczywiście bez rezultatu. Wywarli jedynie zamęt, morderując podstępnie komendanta oddziału B. Ch. ob. Tomczyka — pochwane z manifestacyjnym udziałem wielu chłopów we wsi Tuczępy (powiatu stopnickiego).

W międzyczasie w Warszawie w kierownictwie „Woli Ludu” złożony został szczegółowy meldunek o sytuacji politycznej i wojskowej w Kieleckim. W ciągu kilku dni wyjechała w Kieleckie cała grupa oficerów oraz instruktorów, którzy mieli zadanie pokierować dalszą akcją wojskową tamtejszych oddziałów B. Ch.

Z chwilą przyścia trzech partyzanckich oddziałów robotniczych „Gwardii Ludowej” Goral, Brzozy i Zygmunta, do których dołączają się natychmiast walczące oddziały Be-

chowców — rozgorzała walka z Niemcami.

Po tych wypadkach w Kieleckim zawrzało. Starcia między partyzantkami oddziałami chłopsko-robotniczymi, a okupantem hitlerowskim były na porządku dziennym. Niszczono drogi i mosty, likwidowane posterunki żandarmerii niemieckiej i rozwalane więzienia, znaczyły ślady zbrojnych wypadów chłopów i robotników walczących wspólnie o wspólną sprawę ludu.

Przejęcie w Ocieskach stu kilkudziesięciu sztuk broni maszynowej z amunicją umożliwiło przejęcie dalszych zrzutów, już nie podstępem, lecz siłą. — Zrzucając z Londynu przez Sosnkowskiego zapasy broni i amunicji, wraz z teorią i szczegółową instrukcją „ekonomii krwi” zostały przejęte przez chłopów i robotników kieleckich, którzy uczynili z niej właściwy użytek. Wokół walczących oddziałów organizowali lud pracujący do dzieła wyzwolenia kraju, a kule posyłał pod łopatką zbirów hitlerowskich.

O właściwych w owym czasie nastrojach wśród chłopów kieleckich świadczą fakty, że przy dalszym przemianowaniu zrzutów broni uczestniczyli nie tylko uzbrojeni oddziały Batalionów Chłopskich i Gwardii Ludowej, ale całe grupy chłopów z widziem w ręku. Chłopi informowali o każdym ruchu oddziałów NSZ oraz wska-

zywali miejsca przechowywania broni. Jakże można tłumaczyć wskazanie składu broni przez Jana Kopacza, któremu groziło za to natychmiastowe rozstrzelanie ze strony AK.

Tak dokonał się zwrot w bogatych dziejach partyzantki zbrojnej na terenie Kieleckim.

W tym czasie, kiedy chłopci i robotnicy zajęci byli montowaniem podstap politycznego i wojskowego sojuszu chłopsko-robotniczego, kiedy skupiali siły do walki o chłopsko-robotnicze oblicze Polski Ludowej, kiedy wszystkie siły zajęte były nieublaganą walką z wrogiem, coż działo się w sanacyjno-edeckich ośrodkach politycznych i wojskowych na tym terenie? Oddziały AK, jeśli organizowały wypadki przeciwko Niemcom, to z inicjatywy dółowych kadr oficerów i podoficerów, którzy nie znali istotnych zamiarów dowództwa. Góra AK zmierzała wyrażnie do wrastania w polityczne i wojskowe siły niemieckie dla walki z nadciągającą Armią Radziecką. Dowództwo AK nie reagowało na rabunkową i bestialską działalność band hitlerowskich, natomiast gwałtownie reagowało na fakt przejęcia broni przez walczących chłopów i robotników, celem użycia jej do walki z wrogiem. O stanowisku dowództwa AK świadczy skrytobójczy mord popełniony na ob. Tomczyku, bohater-

skim dowódcy oddziałów BCh, który odnalazł właściwą drogę do wolności i niepodległości swojego kraju.

Jeszcze haniebniejsze było zachowanie się w tym czasie oddziałów NSZ. W okolicach Włosłowa toczył się bój pomiędzy oddziałami partyzanckimi a jednostkami niemieckimi. W momencie najwyższego napięcia walki miejscowy oddział NSZ udeilił zbrojnego wsparcia nie walczącym Polakom, lecz Niemcom.

W innej miejscowości Kieleckiego młodzież edeckska złożyła wieńce na grobie gestapowca, który zginął z ręki polskiego podziemia za bestialskie łepięnia Polaków o radykalnych poglądach.

A chłopci i robotnicy walczeli. — W niespełna 2 miesiące od chwili opisanego przejęcia broni, sześć lat później lasów świętokrzyskich i rozległych pól Stopnickiego zaroiły się od walczących oddziałów chłopsko-robotniczych. Dowodziło nimi szereg dzielnych i zaprawionych w boju dowódców partyzanckich, jak Józef Ozga-Michałski, Józef Masłan, Wiśnicz i wielu innych.

W drugiej połowie maja 1944 r. w okolicach wsi Ociesęki nastąpił zrzut znacznego oddziału skoźków regularnego wojska polskiego z drugiej strony frontu. Zaprawieni przy boju Radzieckiej Armii żołnierze i oficerowie Pierwszej Armii, nadal walczą-

cym oddziałem chłopsko-robotniczym Kieleckiego odpowiedni kierunek i tempo bojowe.

W momencie decydującego natarcia połączonych sił polskich i radzieckich na linię Wisły, walczące na tyłach frontu niemieckiego oddziały chłopsko-robotnicze odegrały poważną rolę. Uderzenia ich na cofające się wojska niemieckie wznęcały panikę i rozbiły ośrodki oporu. Ułatwiło to regularnej armii przekroczenie Wisły pod Sandomierzem i zbudowanie znanego w dziejach walk o wyzwolenie kraju przyczółka sandomierskiego. Z przyczółka tego poszło potem główne uderzenie uwalniające teren całego kraju od wroga. Choć wiele wsi kieleckich uległo w tym czasie zniszczeniu, chociaż ludność tamtejsza wiele przecierpiała, niemniej zasługa chłopów i robotników województwa kieleckiego i ich wkład w dzieło wyzwolenia kraju jest nie mały.

ESTWEM i patriotyczną postawą chłopów i robotników województwa kieleckiego pokazali, jakimi drogami idzie się do Polski Ludowej. Udowodnili, że jedynie w oparciu o potęgę Związku Radzieckiego i niespożyte siły ludu pracującego miast i wsi można budować w Polsce fundamenty trwałej niepodległości i bytu narodowego. Okres okupacji niemieckiej i związanej z nim konspiracji politycznej oraz akcji zbrojnej udowodnił, że na siły wsteczne liczyć nie można. Elementy kapitalistyczne w Polsce i na całym świecie są te same. Egoizm oraz chęć łatwych zysków i zdobyczy, niechęć i nienawiść do mas ludowych, a zarazem strach przed postępem i socjalizmem pcha ich w objęcia każdego, kto daje nadzieję utrzymania stanu posiadania. Idą w objęcia międzynarodówki kapitalistycznej choćby jej przewodził miał zachłanny i krwiożerczy hitlerizm czy faszyzm. Zarówno — okres naszych dziejów okupacji hitlerowskiej, zachowanie się elementów reakcyjnych po odzyskaniu niepodległości, jak również toczący się obecnie proces Doboszyńskiego świadczą, że sferę te kierują się jedną zasadą: „Gdzie ziół tam ojczyzna”.

Wskrzeszając w piątą rocznicę rozpoczęcia walk nad Wisłą obraz niedawnych wydarzeń — oceniamy dziś właściwie zachowanie się różnych grup społecznych i widzimy ponad wszelką wątpliwość, że jedynie lud pracujący zorganizowany w sposób nowoczesny stanowi niespożyty siłę obronną w niebezpieczeństwie i twórczą w okresie pokoju.

ALEKSANDER KACZOCHA

Dalsze meldunki o wyborach nowych władz gminnych spółdzielni SCH

W ubiegłą niedzielę odbyło się w województwie śląskim 120 zebrań wyborczych do władz spółdzielni gminnych. W czasie dyskusji na zgromadzeniach gminnych chłopci stawiali konkretne wnioski, których realizacja usprawni pracę spółdzielni.

Podczas dyskusji na zebraniu wyborczym w Kuźni Raciborskiej wskazywano na konieczność uspołecznienia i przeszkolenia personelu spółdzielni. Zagadnienie to poruszano również na zebraniu w Kietrz, pow. raciborski. W tamtejszej gminnej spółdzielni na skutek niedopatrzenia pracowników gospoda, piekarnia i kuźnia spółdzielca poniosły straty. Zabierający głos w dyskusji podkreślali, że na pracowników spółdzielni należy dobrać ludzi uczciwych i uspołecznionych, usprawnić działalność komitetów członkowskich oraz zwiększyć kontrolę wewnętrzną w spółdzielniach.

W ożywionej dyskusji na zgromadzeniu w gminie Knurów, pow. Rybnik za bierali m. in. głos chłopci mało- i średniorolni: Szendzielorz, Pisula, Achtełek, Leński, podnosząc fakt, iż nowy statut gwarantuje pełną kontrolę działalności spółdzielczości wiejskiej ze strony mało- i średniorolnych chłopów.

W zebraniu wyborczym w Paczkowie udział wzięło 80 proc. członków spółdzielni. Na zebranie przybyła delegacja robotnicza z fabryki narzędzi mechanicznych, która nawiązała łączność z tą gminą. W czasie dyskusji zebrani ostro skrytykowali dotychczasową działalność i kumoterską gospodarkę w spółdzielni, zwłaszcza jej kierownika Topolińskiego. W rezultacie spekulanckich machinacji Topolińskiego, spółdzielnia zadłużyła się na sumę 3 mil. zł.

Zebranie nie udzieliło ustępującemu zarządowi absolutorium, stawiając wniosek przekazania sprawy Topolińskiego władzom sądowym.

**

Również w 69 miejscowościach wojsłzyskiego odbyły się walne zgromadzenia spółdzielni gminnych, na których poddano krytycznej ocenie pracę zarządów spółdzielni, domagając się m. in., aby sklepy spółdzielcze były otwarte przez cały dzień, by spółdzielnie gminne zorganizowały filie w gromadach itp.

W powiecie lidzbarskim w zebraniach wzięło udział 70 proc. kobiet. Brały one żywy udział w dyskusji, podkre-

ślając konieczność usprawnienia działalności spółdzielni.

W skład nowoobраниch zarządów wiejskich spółdzielni „Samopomoc Chłopska” weszło ok. 50 proc. bezpartyjnych i 10 proc. kobiet.

W zebraniach spółdzielni brały udział ekipy robotnicze, które spotkały się z serdecznymi przyjęciami ze strony chłopów. W okresie przedwyborczym zwerbowano do spółdzielni ok. 6 tys. nowych członków.

Wybory do zarządów gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Wielkopolsce zapoczątkowały walne zgromadzenia, które odbyły się w 169 spółdzielniach. Na zebraniach tych niezestnie wysunęli do nowych zarządów chłopów drobno- i średniorolnych, oraz bezrolnych. Z dużą zyczliwością przyjęli nowy statut znoszący instytucje Rad Nadzorczych, które hamowały działalność tak ważnego dla wsi aparatu gospodarczego.

Na zebraniu w Miłostawiu, pow. Września, podkreślano z zadowoleniem sprawę legalizacji przez nowy statut komitetów członkowskich, które przyczynią się do usprawnienia przydziału towarów.

SKĄD I DO CZEGO WATYKAN CZERPIE SIŁY?

D LA lepszego zobrazowania skąd Watykan czerpie siły do „pracy” nie będzie od rzeczy wspomnieć, jakie to są źródła tej „siły” i jej właściwego podłoża. Czy rzeczywiście duch przenikający wieczność jest tą główną siłą, na której oparta jest działalność polityczna kościoła i czy perspektywy na przyszłość zależą od mocnej wiary wyznawców, czy też od ilości nagromadzonego złota?

Papież Pius XII powiada, że „kościół nie jest imperium, lecz misterium”, a rzecznicy polityki Watykańskiej twierdzą, iż „moc jej nie jest z tego świata”.

Pocóż więc złoto?

A jednak „misterium” misja Watykanu zmierzała i zmierza do zdobycia tego szczególnego waloru. Bo oto jak wyglądają te sprawy najpierw we Włoszech, w kolebce i ojczyźnie ko-

ścioła, w kraju reprezentowanym najliczniej przez czapki kardynalskie. Nigdzie indziej jak we Włoszech 70 episkopów akcyjnych z nominalnym kapitałem 300 mil. lirów przedwojennych kontrolowane jest przez Watykan. Władza na takimi instytucjami, jak: Istituto Centrale di Credito di Roma, Banco Veneziano, Banco Cattolico del Veneto, Banco San Geminiano San Prospero, Banco Agricolo, Istituto Regionale del Credito, Emilio e Romano itd. Banki i instytucje finansowe kontrolowane przez Watykan miały w dniu 1.5.1947 r. 400 miliardów lirów wkładu przy ogólnych wkładach w całych Włoszech 628 miliardów lirów. Jak widać finansowa strona kraju jest kontrolowana przez Watykan. Swymi inwestycjami uczestniczy w każdej dziedzinie włoskiego życia i przemysłu, jak energetycznego, chemicznego, tekstylnego, spożywczego i innych. Własność ziemi

będącej w posiadaniu Watykanu i kościoła we Włoszech równa się sumie 380 miliardów lirów.

WE Francji należy do Watykanu i oraz do kościelnych instytucji Francusko - Włoski Bank dla Południowej Ameryki, którego siedziba jest w Paryżu, a filie jego w Holandii. Ten to bank jest podporą wszelkich faszystowskich związków państwa Ameryki Południowej. Również 70 proc. akcji kapitału „Societe Textile du Nord” należy do Watykanu, więcej niż połowę banku Manant, oraz 1/3 kapitału zakładowego banku Worms. W rękach Watykanu jest również znaczna część akcji Banque de Paris. Kościelny majątek ulokowany w różnych związkach francuskich szacuje się na 200 mil. franków przed wojennych.

W Hiszpanii Watykan włada bankiem Hiszpańsko - Amerykańskim, który mieści się w Madrycie, a filie jego w Brazylii, Argentynie i Boliwii. W rękach kościoła znajdują się olbrzymie majątki ziemskie i rozległe

nieruchomości, zwłaszcza w Barcelonie, Madrycie, Seville i Santaderze.

W Portugalii kontroluje Watykan lizboński bank Ultramarino, który posiada wielkie plantacje w koloniach portugalskich Mozambique i Angoli.

W Szwajcarii władza Watykan Elek-trobankiem finansującym włoski przemysł energetyczny.

W Ameryce Poł. uczestniczy Watykan prawie we wszystkich gałęziach przedsiębiorstw. Za pośrednictwem banku hiszpańsko - amerykańskiego władza drogami, elektrycznością, flotą morską, kopalniami cynowymi w Boliwii, plantacjami kauczukowymi i fabrykami tekstylnymi w Brazylii.

W USA posiada Watykan wielkie inwestycje w Sinclair Oil - Trust i Anaconda Copper - Trust. Powiązany finansowo jest także z grupą Morgana. Są to więc najpoważniejsze przedsięwzięcia, które Watykan zmusza, aby wspólnie z burżuazją całego świata prowadziły polityczną i gospodarczą walkę przeciwko „bezbożnemu materializmowi”.

O rozpatrzeniu powyższych danych staje się jasne dla każdego dła-czego Watykan pała taką nienawiścią do państw Demokracji Ludowej, a także stanowisko, jakie zajął względem ostatnio zmontowanego paktu północno-atlantycznego, określona w oświadczeniu z dnia 12 lutego br.

Pakt ten posiada jednakową wagę dla kierowników polityki watykańskiej, jak i jego sygnatariuszów, kierujących się nie dobrem swych narodów, lecz prosperitą trustów i zyskami burżuazji imperialistycznej.

Zajęcie przez Watykan tak jawnego i zdecydowanego stanowiska po stronie sił kapitalistycznych i burżuazyjnych nie jest dla nikogo zaskoczeniem, jakkolwiek koliduje to z zasadami wiary chrześcijańskiej.

Stanowisko „niematerialne”, podktywane jest natomiast walką z „bezbożnym materializmem”, który zmierza do likwidacji wszelkich wyzyskiwaczy, bankierów, plantatorów i innych wyzyskiwaczy.

L. R.

Powiatowa Rada Narodowa w Międzychodzie Rozwinięcie sztandaru ZMP w Gimnazjum Handlowym w Gnieźnie

Plenarne posiedzenie PRN w Międzychodzie, z udziałem przew. WRN Hetmańskiej, było poświęcone sprawom rolnictwa. Obszernie omawiano i dyskutowano sprawę żniw, pomocy sąsiedzkiej, szarwarku, ochrony roślin, realizacji podatku gruntowego, FOR-u itp.

PO wprowadzeniu przez przew. PRN Kineckiego do Rady nowego członka Taczanowskiego (S.P.) radni wysłuchali sprawozdań Prezydium PRN i poszczególnych komisji.

Żniwa w pow. międzychodzkiem są w br. czołowym zagadnieniem społeczeństwa wsi i miast. Kierować tą pracą będą Gminne i Pow. Komitety Usprawnienia Akcji Żniwnej. Przygotowania dotychczasowe wskazują, że żniwa będą miały przebieg normalny. Ilość maszyn jest wystarczająca, choć brak jeszcze traktorów.

1.000 ZŁ ZA DZIEŃ PRACY KOŃMI

Bolączką powiatu jest brak pały i smoły do naprawy dachów

stodół. W związku z tym będzie trzeba ustawić większą ilość stogów. Znaczną rolę w przeprowadzeniu akcji żniwnej odegra niewątpliwie powzięta przez PRN uchwała o pomocy sąsiedzkiej. Przygotowano już wykazy rolników, którzy będą korzystali z pomocy sąsiedzkiej oraz tych, którzy będą zobowiązani jej udzielić. Prócz tego PRN uchwaliła stawki za pomoc sąsiedzką sprzężeniem dwukonnym wraz z woźnicą za dzień 1 tys. zł, jednokonnym 700 złotych.

Dotychczasowe intensywne poszukiwania w powiecie stonki ziemniaczanej nie dały wyników. Wszyscy rolnicy prowadzą intensywną walkę z chwastami.

Podatek gruntowy zrealizowali

rolnicy międzychodzcy dotychczas w 93 proc, przy czym wyróżniła się gmina Sieraków — Wieś, która wpłaciła 109 proc. Gorzej przedstawiła się wpłata na FOR, którą zrealizowano dotychczas po uwzględnieniu odroczeń, w 55 proc. W spłatach zalegają PGR, beneficja kościelne i częściowo rolnicy.

ZIEMIA PO GRADOBICIU ZOSTANIE PONOWNIE UPRAWIONA

Po gradobiciu, które objęło w powiecie ok. 10 tys. ha, chłopcy postanowili uprawić ponownie ziemię, na której plony są zniszczone powyżej 70 proc.

Nad tymi zagadnieniami wywiązała się w toku obrad żywa dyskusja ze znacznym udziałem radnych, reprezentujących wieś. To też przew. WRN Hetmańska, podsumowując obrady stwierdziła, że PRN pow. międzychodzkiego jest na dobrym poziomie, gdyż radni nie tylko dyskutują, ale rozumiają dobrze poruszane problemy, a co ważniejsze wyczuwają ich hierarchię.

Dzięki systemowi oszczędnościowemu powiat międzychodzki zaoszczędził 7,5 proc. preliminowane go budżetu, nie przez automatyczne skreślanie pozycji, lecz przez rozumną i umiejętną politykę oszczędnościową. (Ki)

Walka z alkoholizmem jest obowiązkiem narodowym i państwowym

We wszystkich województwach powstały wojewódzkie komitety do walki z alkoholizmem. W ich skład wchodzi przedstawiciele władz administracyjnych, partii politycznych, instytucji oraz organizacji społecznych.

Naczelnym zadaniem komitetów jest zapoznanie społeczeństwa z istnieniem i obowiązującym ustawodawstwem alkoholowym oraz zwalczanie wszelkich wykroczeń przeciw tej ustawie.

Woj. poznańskie pokryła już sieć lokalnych, społecznych komitetów, które przystąpią do akcji w terenie. W żadnym powiecie, w żadnej gminie

w żadnym większym zakładzie pracy nie może zabraknąć lokalnego społecznego komitetu do walki z alkoholizmem.

Wszyscy będziemy prowadzić walkę o trzeźwość społeczeństwa, a tym samym o podniesienie dobrobytu mas pracujących. Pijaństwo nie tylko przynosi szkodę zdrowiu społeczeństwa, ale zarazem utrudnia odbudowę gospodarki państwowej. Alkoholizm jest plagą społeczną, przez którą cierpią winni i niewinni, jednostki i rodziny. Walka z alkoholizmem jest naszym obowiązkiem narodowym i państwowym.

W Ocieszynie powstała świetlica i przedszkole dla dzieci chłopskich

(R) W Ocieszynie (pow. Oborniki) otwarto w dawnym pałacu przedszkole dla dzieci miejscowych parcelantów i świetlicę ze sceną dla młodzieży pozaszkolnej i starszych.

Otwarcie tych dwóch placówek jest dla Ocieszyna wielkim wydarzeniem. Przedszkole wiejskie uwolni matki od troski o los dziecka, a świetlica stanie się miejscem wymiany myśli, podniesienia oświaty i kultury wsi.

Dzieci z Koła Szkolnego PCK w Bogdanowie wykonały w prezencie dla przedszkola liczne zabawki i wzięły je w opiekę.

Po skromnym podwieczorku dla

27 dzieci przedszkola i gości odbyły się na estradzie w parku pod rozłożystym dębem występy artystyczne dzieci pod kierunkiem przedszkolanki M. Graczykówny oraz występy taneczne miejscowego zespołu młodzieżowego ZSch.

Komplet świetlicowy liczy 28 członków i ma zespół samokształceniowy, zespół teatralny i instrumentalny. Kierownikiem zespołów jest Konrad Lis.

Na zakończenie odbyła się zabawa ludowa. Do tańca przygrywał zespół amatorski Kazimierza Matyjaczyka. Otwarcia świetlicy dokonał Wójczak, wójt gminy Oborniki - Południe.

Zdrowie to skarb człowieka i skarb całego narodu

(k) Ładne zbiory zapowiadają się w powiecie mogileńskim. Jeżeli pogoda dopisze, a należy oczekiwać lepszej niż przy sianokosach, zapełnią się stodoły i śpichrze. Specjalnie „udały się” zboża ozime. Jarzyna jest nieco gorsza.

Powiat ma jednak swoje kłopoty. Usunięcie ich spoczywa w dużej mierze w rękach samej ludności, bo władze administracyjne zrobiły, co do nich należy. Do najpoważniejszych należy zaliczyć do

syć częste wypadki gruźlicy i chorób wenerycznych. Z gruźlicą sprawa trudniejsza, co zaś dotyczy chorób wenerycznych, to obowiązkem każdego chorego jest udać się do najbliższego Ośrodka Zdrowia. Leczenie jest bezpłatne, a tajemnica zapewniona. Podobnie ma się rzecz z dudem brzuszonym. Należy poddać się zarządcom szczepieniom.

Kiedy już mowa o chorobach, należy dodać, że w powiecie mogileńskim szerzy się wścieklizna psów. Trzymanie na uwięzi „Azo rów” i „Burków”, i meldowanie o każdym wypadku choroby nie pozwoli jej się rozszerzać. Przedownicy weterynaryjni mają tu wielkie pole do działania.

O zdrowiu należy pamiętać. Zdrowie to skarb człowieka a także skarb narodu.

Kto i w jaki sposób może otrzymać kredyty na akcje rolne

Nie można sobie wyobrazić funkcjonującego przedsiębiorstwa bez kredytów, bez możliwości dysponowania niezbędnymi sumami na zakup towarów czy regulowanie płatnych zobowiązań.

Kredytowanie rolnictwa jest rzeczą zasadniczo nową. Przynajmniej w tym znaczeniu jak dotychczas. Rolnik nie miał kredytów na orkę, siew, i nawozy sztuczne. Zobaczmy na przykładzie jak to wygląda.

Na zakup nawozów sztucznych w sezonie jesiennym województwo poznańskie otrzymało 70 mil. złotych kredytu. Powiedzmy, rolnik Skiba z Mizerowa na Ziemi Lubuskiej potrzebuje nawozów na jesienny siew. Ale nie ma pieniędzy, a będzie miał dopiero po żniwach. Siac trzeba już w pierwszych dniach września, a nawozy trzeba mieć w domu przynajmniej w końcu sierpnia. Idzie do bogatego sąsiada i mówi: „Pożyczcie mi sąsiedzie”. A sąsiad: nie mam pieniędzy. Albo: pożyczę, ale mi Józek dziewczuchę przysłał do kopania.

W najgorszym razie nasz rolnik sprzedaje cielaka albo niedopasione prosię i kupuje nawóz. Za dwa, trzy tygodnie miałby pieniądze, a dzisiaj ich jeszcze nie ma, więc musi się wyprzedawać.

Dlatego właśnie uruchamia się kredyty. Jak do spółdzielni przyjdą nawozy, to kupi je najpierw ten, kto ma pieniądze. Czyli kupi bogaty. Zanim biedny obleci pół wsi i „złapie” grosza, to najczęściej nawozów już nie ma. A teraz ma kredyt.

Teraz kilka informacji: Zapoznajmy się z nimi!

Kredyty udzielają Oddziały Państw. Banku Rolnego, Gminne Kasy Spółdzielcze wzgl. Spółdzielnie Oszczędnościowo - Pożyczkowe. Z kredytów na zakup nawozów może korzystać wyłącznie chłop mały i średniorolny. Kredyt ten krótkoterminowy (na 9 miesięcy), udzielany w formie skryptu, oprocentowany w wysokości 6 i pół od sta. W gotówce mo-

(sz) Uczniowie Gimnazjum Handlowego w Gnieźnie zrzeczeni w ZMP uczcili zakończenie roku szkolnego odsłonięciem swego sztandaru.

Dyr. Gimn. Handlowego Horodyski wręczył sztandar delegatowi Zarz. Woj. ZMP, ten zaś cho-

rażemu, który złożył ślubowanie.

W ciągu roku szkolnego Związek Młodzieży Polskiej stał się organizacją bardzo silną, gromadząc w swych szeregach uczniów wszystkich klas. Odsłonięcie sztandaru było godnym zakończeniem całorocznej pracy organizacyjnej.

Najazd kulturalny młodzieży na Ziemię Lubuską

(sz) Ziemia Lubuska jest spragniona imprez artystycznych - kulturalnych z prawdziwego zdarzenia. Toteż z entuzjazmem przyjmowała tam 80 osobowy zespół świetlicowy Państw. Liceum Pedagogicznego z Krotoszyńska.

Zespół ten zademonstrował bogaty i na wysokim poziomie stojący program muzyczny - słowny i taneczny w Kargowej, — Boja-

dłach i w wielu innych miejscowościach.

Pobyt młodzieży licealnej Krotoszyńska na Ziemi Lubuskiej dał mieszkańcom moc prawdziwie kulturalno - artystycznych przeżyć, a młodzieży — przyszłym nauczycielom, możliwość poznania ludności i warunków ich życia w tej części naszego województwa.

Zamiast innych wozić — sami pojechali do szpitala

(sz) Samochód sanitarny z Sanatorium w Woźnierzu (pow. Kościan), jadąc w nocy po chorego wpadł przy zakręcie na przydrożne drzewo i rozbił się.

Asystent Sanatorium dr W. Czeglak i szofer Z. Jankowski odnieśli w katastrofie poważne obrażenia. Rannych odwieziono do szpitala w Kościanie.

Kto i w jaki sposób może otrzymać kredyty na akcje rolne

że być udzielony tylko wtedy, gdy nawozy trzeba kupić w dalszej spółdzielni. Wtedy procenty zalicza się z góry. Wnioski o przyznanie kredytów nawozowych składa ją rolnicy w Państw. Banku Rolnym, w Gm. Kasach Spółdz., lub w Spółdzielni Oszczędn. - Pożycz. Opiniują je Zarządy Gminne

Nad Wartą

(Ki) Z okazji „Dnia Spółdzielczości” odbyła się w Międzychodzie przylicznym udziale społeczeństwa akademickiego. Referat o zadaniach spółdzielczości w Polsce Ludowej wygłosił przedstawiciel wojewódzkich władz spółdzielczych w Poznaniu, Część artystyczną wykonał chór „Lutnia”, zespół orkiestry ZZK oraz uczniowie szkoły podstawowej.

(Ki) W powiecie 99 jezior (międzychodzkiem) „Dni Morza” obchodzono bardzo uroczysto. Puszczano „wianki” na jeziorze miejskim, a w sali kina „Warta” odbyła się uroczysta akademicko. Obie te imprezy cieszyły się dużym zainteresowaniem miejscowego społeczeństwa. Na „wianki”, które odbyły się w Międzychodzie po raz pierwszy po ostatniej wojnie, przybyło około 1,5 tys. widzów.

Przybyły do Polski na gościnne występy znakomity pianista radziecki Jakub Zak zainaugurował cykl koncertów w auli Uniwersytetu w Poznaniu. Koncert poprzedziły przemówienia przedstawicieli Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej i Miejskiego Wydz. Kultury i Sztuki. Program koncertu obejmował utwory Beethovena, Bacha i Rachmaninowa. Szczególnie gorąco przyjęli zebrani wykonany przez artystę koncert F-moll Chopina. Na bis pianista odegrał trzy mazurki Chopina.

(Ki) PRN w Międzychodzie przeprowadziła ostatnio kilka zmian personalnych w swych komisjach. Do Pow. Kom. Kontroli Społecznej powołano radnego Taczanowskiego ze Stronnictwa Pracy i radnego Jurgowiaka z

ZSch, gdzie również można złożyć taki wniosek.

Forma otrzymania kredytów jest prosta. Potrzeba do skryptu dwóch podpisów. Jeden składa dłużnik, a drugi może złożyć ktoś z członków rodziny, np. żona, syn (pełnoletni). Poza oprocentowaniem nie wolno pobierać od rolnika żadnych innych kosztów. (K)

PZPR. Do Pow. Komisji Planowania weszli: przew. Fręckowiak (SL), Filipiak i Dwornik. Do Pow. Kom. Oświaty powołano Taczanowskiego.

(Ki) W ub. miesiącu młodzież PO „Służba Polece” powiatu międzychodzkiego pracowała w ramach trzydniówek przy oczyszczaniu torów kolejowych na trasie Międzychód — Zbąszyń.

(Ki) Członkinie Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet w Międzychodzie postanowiły wziąć udział w społecznym szarwarku, tj. zaoferowały się wykonać bezpłatnie prace na terenie powiatu międzychodzkiego.

Redakcja i Administracja: Poczta, ul. Dąbrowskiego 77, tel. Red. 90-40, Adm. 93-04.

CENNIK OGŁOSZEŃ
Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szer. i szpalty):
Taryfa za mm w tekście, za tekstem nekr.

do 70 mm	75.—	50.—	50.—
71 — 120 mm	100.—	60.—	60.—
121 — 200 mm	120.—	80.—	100.—
201 — 300 mm	160.—	130.—	140.—
ponad 300 mm	220.—	180.—	180.—
Ogłoszenia „drobne” za wyraz	zł 30.—	Poszukiwania pracy za wyraz	zł 20.—
za niedzielę i święta	— 30% dodatku;	za układ tabelaryczny	— 100% drożej;
za miejsce zarezerwowane	— 50% drożej.		

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 120 zł. Wpłacać na Konto PKO Warszawa nr 1-8666

WYDAWCA: Nacz. Kom. Wyk. Stronnictwa Ludowego. Odpowiada za pismo Kolegium Redakcyjne. Drukarnia Spółdz. Wyd. „Wydawnictwo Ludowe” Warszawa, Skolimowska 5.

CZY ZAPRENUMEROWAŁEŚ JUŻ WYDAWNICTWA KUK?

2599 spółdzielczych ośrodków maszynowych przygotowanych do udziału w żniwach

W całym kraju trwają przygotowania do żniw, które w roku bieżącym, ze względu na wcześniejszy okres dojrzewania zbóż, spowodowany długotrwałą słoneczną pogodą, rozpoczynają się już w tych dniach. W gospodarstwach chłopskich przeprowadza się remonty stodół, naprawę narzędzi i maszyn żniwnych, a w ośrodkach maszynowych kończy się już ostatecznie drobne naprawy większych maszyn żniwnych i traktorów.

W tegorocznych żniwach przyjdzie z pomocą mało- i średniorolnym chłopom 2.599 spółdzielczych ośrodków maszynowych oraz 3.187 mniejszych punktów maszynowych, tzw. filii. Ośrodki maszynowe i filie rozporządzają 1.824 traktorami, 280 snopowiązałkami i 125 żniwiarkami maszynowymi. Poza tym w ośrodkach maszynowych stoją do dyspozycji mało- i średniorolnych chłopów 6.142 snopowiązałki konne i ponad 5.000 konnych żniwiarek. Do maszynowego wiązania zboża przygotowane jest 1.300 ton sznurka i około 120 tys. metrów bieżących płacht żniwnych.

Spółdzielcze ośrodki maszynowe, poza dostateczną ilością maszyn żniwnych są również dobrze wyposażone we wszelkiego rodzaju maszyny do mlócenia i czyszczenia zboża. Ogółem ośrodki te posiadają 5.194 mocarnie czyszczące i 460 czyszczalni. Do napędu tych maszyn przygotowano 703 motorów spalinowych i 2.933 motorów elektrycznych.

Maszyny żniwne i mlócznie wy pożyczane będą przede wszystkim rolnikom mało- i średniorolnym na warunkach obowiązujących w roku ubiegłym. Po udzieleniu pomocy mało- i średniorolnym z ma-

szyn żniwnych będą mogli korzystać również inni rolnicy.

Do sprawnego przeprowadzenia żniw przyczyni się dobrze zorganizowana pomoc sąsiedzka. W powiatach i gminach powstały już komisje żniwne, w których skład weszli przedstawiciele ZSCh, służ-

by ogrodniczej, partii politycznych, organizacji społecznych i młodzieżowych. Komisje te przygotowały listy najbardziej potrzebujących pomocy mało- i średniorolnych chłopów, którzy otrzymają tę pomoc w pierwszym rzędzie.

Szkolenie chemików dla cukrowni Kandydaci z wykształceniem fachowym

W Warszawie zakończył się 6-dniowy kurs dla chemików, zatrudnionych w przemyśle cukrowniczym, zorganizowany staraniem Centralnego Zarządu Przemysłu Cukrowniczego i Instytutu Cukrownictwa.

Celem kursu było zapoznanie chemików przemysłu cukrowniczego z nowymi osiągnięciami z dziedziny badań naukowych i technologicznych, a tym samym przyczynienia się do usprawnienia i podniesienia poziomu pracy w cu-

W kursie tym wzięło udział 35 chemików, wytypowanych przez poszczególne zjednoczenia przemysłu cukrowniczego. Warunkiem uczestnictwa w kursie było posiadanie wyższego lub średniego wykształcenia chemicznego, kilkuletnia praktyka zawodowa i zainteresowania naukowe kandydata. Prelegentami byli chemicy Instytutu Cukrownictwa oraz profesorowie wyższych uczelni.

Pokaz zwierząt hodowlanych 28 tysięcy zł nagrody za kłacz

W ciągu pierwszych dni lipca br. odbył się w Kraśniku pokaz koni, bydła, trzody chlewnej i owiec, wyhodowanych przez mało- i średniorolnych chłopów z pow. kraśnickiego i południowych gmin pow. lubelskiego.

Większość zademonstrowanych koni stanowiły okazy rasy polskiej i arabskiej. Wśród bydła przeważała rasa czerwona-polska, ze względu na rejonizację terenu. W pokazie trzody

chlewnej hodowcy wystawili typ bekonowy rasy białej-angielskiej. Wśród owiec przeważały karakuly i karakuly uszlachetnione. Drób reprezentowały zielononóżki. Wystawcy wszystkich działów otrzymali w formie nagród i za pomóg na dalszy rozwój hodowli około 1 mil. zł. Najwyższą nagrodę w wysokości 28 tys. zł i dyplom uzyskał Leon Szczuka za wyhodowanie pięknej kłaczki arabskiej pół krwi.

Otwarcie Domu Rybaka w Darłowie

W Darłowie odbyło się uroczyste otwarcie Domu Rybaka i uruchomienie wytwórni mączki rybnej. Równocześnie wręczono nagrody załogom kuterów państwowego przedsiębiorstwa „Arka”, przodującym we współzawodnictwie pracy. Pierwsze miejsce zdobyła załoga kutra „Dar 29”, w oso-

bach: szypira Kazimiera Zamorskiego, rybaków — Michała Romaniuka, Władysława Wicensa i motorzysty Emila Pagela. Załoga ta uzyskała 338 punktów dodatnich, wykonując w maju plan w 325%. Zwycięski kuter zловиł w maju rb. 22.497 kg ryb.

Odbudowa starego Gdańska

Prace konserwatorskie nad odbudową starego Gdańska trwają nieprzerwanie.

Obecnie na 85-metrowej wieży ratusza staromiejskiego rekonstruuje się hełm. Uwieńczeniem prac będzie umieszczenie na szczycie tej wieży symbolu polskości miasta — posągu króla Zygmunta Augusta. Również w roku bieżącym projektuje się zakończenie odbudowy sal reprezentacyjnych ratusza. Dwór Artusa pokrywa się już dachem, a stojąca naprzeciwko „Kamienica Królewska”, przeznaczona na siedzibę Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, znajduje się w stadium odbudowy.

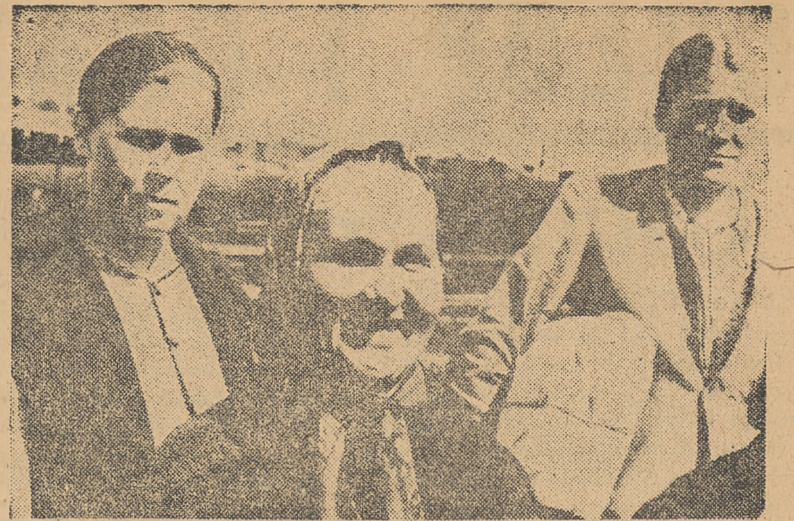
Brama Zielona w roku bieżącym odbudowana zostanie w stanie surowym i przeznaczona na przysięgłą pracownię konserwatorską. Fundamenty, zagrożone przez wodę Wełtawy, wzmacnia się obecnie przez wbijanie pali.

W Zbrojowni wykańcza się parter. Po odbudowaniu wszystkich pieter Zbrojownia będzie siedzibą Muzeum Historycznego i Etnograficznego.

Trzy baszty: „Łabędzia”, „Słomiana” i „Patrz w górę” — otrzymają nowe hełmy.

Pod kontrolą konserwatora, ZOR odbudowuje stare kamieniczki zabytkowe. Kościół Panny Marii pokryty zostanie w roku bieżącym potrójnymi dachami i otrzyma nowe sklepienia.

Do restauracji starego żurawia portowego przyczynia się w znacznym stopniu młodzież, mianowicie Ośrodek Szkolenia Zawodowego nr 17 podjął się prac przy odgruzowywaniu najbliższego terenu żurawia.

Zofia Piątkowska z Zofijową (kolo Itawy Mazowieckiej) i jej towarzyszkami opowiadają co widziały w kolechozach ukraińskich

Reorganizacja szkolnictwa rolniczego na Pomorzu Gdańskim

W związku z reorganizacją szkolnictwa rolniczego z dotychczasowych 15 szkół rolniczych stopnia licealnego pozostaje w woj. gdańskim 12 szkół, 3 licea rolnicze w Niedamowie (pow. Kościerzyn), Dzieżgoniu (pow. Sztum) oraz w Gniewskich Młynach (pow. Tczew) przekształcone będą na szkoły specjalizujące. Ponadto powstaną również nowe szkoły specjalizujące. Iluś ich i typ uzależnione są od potrzeb terenu. Szkoły specjalizujące zapewniają rolnictwu stały dopływ fachowców.

W związku z reorganizacją dotychczasowa rolnicza szkoła w Kwidzynie

przekształcona będzie na szkołę mechaniczną rolniczą. Szkoła licealna w Skorzczu szkolić będzie młodzież w spółdzielczości rolniczej, szkoła w Tczewie — w zagadnieniach rachunkowości rolniczej. Szkoła w Modrakowie (pow. Kościerzyn) dostarczy kadr wykwalifikowanych spółdzielców. Lęborska żeńska szkoła rolniczo-gospodarcza typu licealnego zreorganizowana będzie na koadukacyjną szkołę ściśle rolniczą. Nowo organizująca się szkoła rolnicza w Sopocie uwzględni w programie swego nauczania ozdobne ogrodnictwo urbanistyczne.

Sześciomiesięczne kursy dla nauczycieli języka rosyjskiego

Ministerstwo Oświaty przystąpiło do organizowania w skali krajowej 6-miesięcznych kursów języka rosyjskiego dla nauczycieli. Absolwenci kursów kierowani będą jako wykładowcy języka rosyjskiego do szkół średnich i podstawowych na terenie całego kraju. Program kursów przewiduje poza nauką języka rosyjskiego, szereg przedmiotów związanych z historią, geografią i życiem gospodarczo-społecznym ZSRR. Uczestnicy kursu otrzymują stypendium w wysokości od 10 do 15 tysięcy zł miesięcznie, bezpłatne utrzymanie i pomieszczenie w bursie oraz wszelkie pomoce naukowe.

W Tarnowskich Górach odbyło się

uroczyste otwarcie półrocznego kursu dla wykładowców języka rosyjskiego. Uczestniczy w nim 130 osób, wytypowanych przez Kuratorium Okr. Szk. Śląskiego przy współudziale Tow. Przyj. Polsko-Radzieckiej i ZAMP, spośród absolwentów szkół ogólnokształcących, znających język rosyjski w słowie i piśmie.

W Bydgoszczy został otwarty 6-miesięczny kurs języka rosyjskiego. Wzięło w nim udział 37 kandydatów.

Członkowie żydowskiej spółdzielni produkcyjnej wrócili z Ukrainy

Z Ukrainy Radzieckiej powróciła jak wiadomo delegacja licząca 365 chłopów polskich, którzy zapoznali się z metodami pracy zespolonej na roli i z osiągnięciami rolnictwa socjalistycznego.

W skład delegacji wchodził m. in. rolnik żydowski, przodownik pracy żydowskiej spółdzielni rolniczej w Pieszycach na Dolnym Śląsku — Jakub Zalberg i Hersz Brykholz.

Czyn lipcowy przemysłu miejscowego w Krakowie

Pracownicy Dyrekcji Przemysłu Miejsowego w Krakowie zobowiązali się uruchomić w ramach Czynu Manifestu Lipcowego cztery nowe placówki pracy: zakłady remontu obrabiarek w Zabierzowie koło Krakowa, fabrykę mas plastycznych i wyrobów galalitowych w Myślenicach, fabrykę pomocy naukowych i przyrządów pomiarowych w Krakowie, kamieniołomy andezytu w Czorsztynie.

Zakłady te zatrudnią łącznie około 1.000 pracowników.

WIEŚCI z KRAJU

Wojewoda rzeszowski Mirek dokonał w Rzeszowie otwarcia 2-miesięcznego kursu pracowników samorządowych, zorganizowanego dla fachowego i ideowo-politycznego przeszkolenia kandydatów na sekretarzy gminnych. Na kurs zgłosiło się 57 osób.

W Szczecinie otwarta została wystawa zdolnictwa i rysunków robotniczych Państwowych Zakładów Przemysłu Odzieżowego, uczeszczaających do wieczorowej szkoły dokształcającej.

Powiatowa Rada Zw. Zawodowych wspólnie z Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej urządziła w Brzegu w ramach akcji kulturalno-oświatowej wystawę malarstwa radzieckiego oraz rysunków najlepszych karykaturzystów ZSRR.

Nagroda muzyczna Warszawy

Jury nagród artystycznych m. st. Warszawy na posiedzeniu w dn. 5 lipca rb. przyznało nagrodę muzyczną m. st. Warszawy za rok 1949 w wysokości 120 tysięcy zł znanej kompozytorce i skrzypaczce Grażynie Baciewiczównie.

Nagroda muzyczna m. st. Warszawy została przyznana G. Baciewiczównie za całokształt działalności kompozytorskiej, wirtuozowskiej, organizacyjnej i pedagogicznej, a zwłaszcza za osiągnięcia i dążenia artystyczne i społeczne, przyczyniające się do rozwoju polskiej kultury muzycznej w duchu postępu.

Nadzwyczajny komunikat sołtysa we wsi świeżo zradiofonizowanej

Radiofonizacja wsi jest rzeczą nową i, jakbyśmy powiedzieli w przenośni, jest dopiero w kolebce. Po upływie wielu lat historycy na wróć do tych czasów, kiedy to była ona w kolebce. Aby użyć im w trudzie czynienia domostw i przypuszczeń, dajemy tu parę przyczynków z zaranja jej dziejów.

Miłą jest rzeczą usiąść przy głośniku i chociaż pilna robota woła w niebogłosy, trudno od niego odejść. Odejść jednak trzeba. Zamyka się więc chałupę, a głośnik sobie gra. Po kilku godzinach pracy w polu powraca się, otwiera się dzwierz i wchodzi do izby, gdzie muzyczka jest już gotowa. Nie trzeba żadnych zachodów, żadnych manipulacji, bo głośnik gra. Kiedy już zgasną wieczorne zo-

rze i po wieczornym udoju przy gasną węgle na kominku, a spracowanym ludziom sen zamyka oczy, to i wtedy trudno rozstać się z dźwiękami głośnika. Nawet wtedy, kiedy przeszkadzałyby we śnie, szkoda go uciszać. Otwiera się więc okienko i na zewnętrznej ścianie domu, gdzie już jest specjalny haczyk przyszykowany, wiesz się głośnik: o niech gra, bo od tego jest.

Korzystając z tego, że głośnik dźwięczał na ścianie od ulicy, przystanieliśmy rozkoszując się tonami doskonałej muzyki. W pewnej chwili melodia urwała się nagle, zachrypiło, zapiszczało i usłyszeliśmy znajomy jakiś głos: — Halo, halo! uwaga! tu mówi sołtys...

To w miejscowym radiowęźle odsunięto od mikrofonu aparat ra-

diowy, a stanął przed nim sołtys... i oto co usłyszeliśmy:

— Jutro przed wieczorem, w sali domu ludowego odbędzie się zebranie wszystkich mieszkańców gromady dla podzielenia ich na drużyny celem poszukiwania stonki ziemniaczanej i potępienia tejże.

Nazajutrz wieczorem w sali domu ludowego zebrali się mieszkańcy gromady i nie tylko podzielili się na drużyny celem poszukiwania stonki, ale nadmiar jeszcze wzięli ją, tę stonkę, i potępiłi.

Jak z powyższego widać, radiofonizacja wsi cudem, działa, ale że sama przez się jest dziwem, więc nie dziw, że w zaraniu jej rozwoju dzieją się takie dziwy.

Wszystko to miało miejsce we wsi zradiofonizowanej przed dwoma tygodniami.

Stanisław Gębala